

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **J.D. H.**, nar. ..., bytem P. 1, E.K. 11/133, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 65, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.05.2009 č.j. 570/2042-04b/07 a ze dne 26.05.2009 č.j. 570/2042-08b/07,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25.05.2009 č.j. 570/2042-04b/07 a ze dne 26.05.2009 č.j. 570/2042-08b/07 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

I I . Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 15.520,- Kč, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedených rozhodnutí, kterými žalovaný zamítl jako opožděná jeho odvolání proti rozhodnutí 1/ České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Praha (dále též ČIŽP) ze dne 20.12.2005, č.j.: 01/OL/18427/05/Mi (dále též **prvoinstanční rozhodnutí „A“**), jímž byl žalobci (resp. jeho právnímu předchůdci) ve smyslu ust. § 16 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), ustanoven opatrovník J. M., pracovník České inspekce životního prostředí – OI Praha. Opatrovník byl žalobci ustanoven k hájení práv žalobce v řízení ve věci uložení opatření k nápravě – spočívající v zalesnění celé porostní skupiny 14B₀ na ploše 0,07 ha a vylepšení porostní skupiny 14B₁ na ploše 0,46 ha na lesním pozemku p.p.č. 1301 v k.ú. Soutice (okres Benešov), a rozhodnutí 2/ ČIŽP ze dne 11.4.2005, č.j. 01/OL/6202/05/Mi (dále též **prvoinstanční rozhodnutí „B“**), jímž bylo žalobci (resp. jeho právnímu předchůdci) uloženo opatření – spočívající v zalesnění celé porostní skupiny 14B₀ na ploše 0,07 ha a vylepšení porostní skupiny 14B₁ na ploše 0,46 ha na lesním pozemku p.p.č. 1301 v k.ú. Soutice (okres Benenšov) způsobem v rozhodnutí uvedeným, do 31.5.2006.

V podané žalobě žalobce předně tvrdil, že se o existenci rozhodnutí správního orgánu I. stupně dozvěděl náhodně, prostřednictvím svého smluvního zástupce dne 13.11.2006. Dne 20.11.2006 podal žalobce žádost o navrácení lhůty a připojil také odvolání, a to z důvodu, že prvostupňové rozhodnutí mezi tím nabylo již právní moci. Po téměř třech letech žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl jeho odvolání jako opožděné.

Žalobce namítal, že napadená rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně jsou nezákonná, neboť od počátku nebyly splněny podmínky pro ustanovení jakéhokoliv opatrovníka jeho osobě. Žalobce měl a po dobu své nepřítomnosti v ČR má zvoleného smluvního zástupce, kterým je Mgr. M. B., a to již od r. 1996. S uvedeným zástupcem žalobce byl správní orgán I. stupně v kontaktu. Přes výše uvedené při doručování významných rozhodnutí byl tento zástupce nezákonně obejit. Je tak nesporné, že ve smyslu ust. § 16 odst. 4 správního řádu, resp. § 17 odst. 1 tohoto zákona, došlo k poškození práv žalobce. Rozhodnutí měla být správně doručována ve smyslu ust. § 24 odst. 4 správního řádu pouze a jedině jeho zástupci. To se však nestalo. Účinné dle žalobce není ani doručení, o které se pokusila Ing. N. z Městského úřadu ve Vlašimi. I tato osoba totiž věděla a uvedla, že žalobce má svého smluvního zástupce, a to zejména v době, kdy se objevila recidiva jeho onkologického onemocnění.

Tvrdil, že není pravdou, že přípis České inspekce životního prostředí ze dne 28.1.2005, č.j.: 01/OL/1449/05/Mi zůstal ze strany zástupkyně žalobce bez reakce. Zástupkyně žalobce zaslala opakovaně plnou moc prokazující její zmocnění žalobcem v čase jeho nepřítomnosti. Důvody, kterými argumentuje žalovaný při konstatování nicotnosti správního aktu, tak nelze přijmout, neboť nejsou v souladu se skutkovým stavem ani zákonem. Pokud tedy žalovaný tvrdí, že ustanovení opatrovníka nebylo vlastně vůbec nutné a není pro nikoho závazné, nestalo se tak z důvodu smyšleně tvrzeného odmítnutí doručení zásilek samotným žalobcem. Takovéto eventuální jednání by nemohlo mít samo o sobě žádný právní vliv na právní moc rozhodnutí na základě jeho fiktivního doručení, neboť rozhodnutí určená do vlastních rukou, jakým rozhodnutí ze dne 11.4.2005, č.j.: 01/OL/6202/05/MI je, mělo být doručeno do vlastních rukou zástupce žalobce dle ust. § 24 odst. 4 správního řádu. To se dodnes nestalo.

Dále uvedl, že volba zástupce účastníkem řízení je primární a má přednost před zastupováním na základě zákona. Ustanovení opatrovníka z řad zaměstnanců správního orgánu, který rozhodnutí vydává, je pak ve smyslu judikatury Ústavního soudu ČR nepřijatelné, neboť lze mít důvod pochybovat o tom, že takováto osoba bude řádně hájit práva opatrovance. I v tomto případě se tak prokázalo, že opatrovník posloužil pouze k doručení písemností a žádné další úkony ve prospěch obrany žalobce nečinil.

Závěrem žalobce poukázal na povrchní vyřízení povinnosti uložené správnímu orgánu, pokud nebylo shledáno odvolání jako důvodné, tedy povinnosti přezkoumat důvody pro mimořádné opravné prostředky. Konstatoval, že správní orgány celou věc vnímají tendenčně, oba v jisté shodě a nikdy se věcně nezabývaly zaviněním žalobce z údajných protiprávních přestupků. Žalobce předložil v rámci četných podání správním orgánům nesčetně podnětů a důkazů, které svědčí zcela objektivně o jeho nevině, a to i včetně znaleckých posouzení a závěrů soudů, kteří žádné poškození životního prostředí nekonstatovali. Přesto všechno se žalobce nemůže dočkat nápravy, neboť je mu ze strany těchto orgánů odmítáno spravedlivé řešení a správní orgány pokračují v nuceném výkonu likvidačních pokut, které uložily ve výši téměř 9.000.000,- Kč celkem, aniž by podstata celého jeho nemovitého majetku žalobce této sumy vůbec dosáhla. Žalobce vnímá jednání žalovaných jako nedůvodné bezprávi.

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadená rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Dále uvedl, že pro posouzení projednávané věci je rozhodující to, zda předmětná odvolání byla podána opožděně, či nikoli. V žalobou napadených rozhodnutích řešil žalovaný jako klíčovou právě tuto otázku. Tvrdil, že žalobce své žalobní námitky nesměruje proti té skutečnosti, že jeho odvolání bylo zamítnuto jako opožděné, tzn. proti úvaze žalovaného o opožděnosti podaného odvolání. Jeho námitky jsou svou podstatou totožné s námitkami uvedenými v opožděném odvolání a s ohledem na charakter napadených rozhodnutí tedy zcela bezpředmětné. Žalobce tak napadá rozhodnutí žalovaného v rozsahu, jenž se zcela míjí s důvody tohoto správního rozhodnutí. Z uvedeného důvodu nemůže být úspěšný. I kdyby jím tvrzené žalobní body byly důvodné, neměl by takový závěr žádný vliv na věcnou správnost napadeného rozhodnutí, neboť skutečné důvody napadeného rozhodnutí zůstaly nedotčeny. Žalobní body nesměrují proti závěrům žalovaného o opožděnosti podání odvolání žalobce, tedy proti rozhodovacím důvodům. Dle žalovaného vzhledem k tomu, že žaloba směřuje proti rozhodnutím, jimiž žalovaný zamítl žalobcova odvolání jako opožděná, mohou námitky žalobce směřovat toliko proti úvaze žalovaného o opožděnosti podaného odvolání, nikoli proti tomu, jak věc posoudil po věcné a právní stránce orgán I. stupně. Protože však žalobce proti důvodům rozhodnutí žalovaného v žalobě vůbec nebrojí, je tato žaloba podle žalovaného bezpředmětná a nedůvodná.

Poukázal na to, že se odvolacími námitkami žalobce v rámci odvolacího řízení z důvodu opožděnosti uplatněného odvolání nezabýval. Zkoumal však, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání napadeného rozhodnutí orgánu I. stupně v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Následně žalovaný dospěl k závěru, že důvody pro aplikaci těchto mimořádných opravných prostředků zde nejsou, neboť prvostupňová rozhodnutí byla orgánem I. stupně vydána v plném souladu se zákonem. K tomu žalovaný odkázal na žalobou napadená rozhodnutí.

Uzavřel, že pokud žalobce namítal „*povrchnost vyřízení povinnosti přezkoumat důvody pro mimořádné opravné prostředky*“ pak tato námitka směřuje proti úvaze, respektive rozhodnutí žalovaného, které je podle ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. vyloučeno z přezkoumání soudem a na které není právní nárok.

Rozsudky ze dne 30. 8. 2012, č. j. 9 Ca 239/2009-52 a 9 Ca 243/2009-51 soud žalobou napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení s tím, že podmínky nezbytné k ustanovení opatrovníka žalobci správním orgánem nebyly splněny, neboť žalobce měl zmocněného zástupce a tato skutečnost byla správnímu orgánu I. stupně známa. Rozhodnutí o ustanovení opatrovníka žalobci nebylo řádně doručeno prostřednictvím veřejné vyhlášky, běh lhůty k podání odvolání proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka tak vůbec nezapočal a lhůta k podání odvolání nemohla uplynout, tudíž je žalovaný nemohl zamítnout pro opožděnost. V době svého rozhodování soud nevěděl o tom, že právní předchůdce stávajícího žalobce – jeho otec J. D. H. dne ...zemřel. Rozsudky Městského soudu v Praze byly k podané kasační stížnosti žalovaného z tohoto důvodu rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 162/2012-47 a č. j. 7 As 159/2012-46 zrušeny, věc vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Při ústním jednání dne 9. 10. 2013 soud řízení vedená pod spisovými značkami 9A 68/2013 a 9A 69/2013 spojil, neboť spolu skutkově a právně souvisí, a nadále jednal o obou žalobou napadených rozhodnutích pod sp. zn. 9A 68/2013.

K podaným žalobám soud znovu přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí a vydal v pořadí druhý rozsudek dne 9. 10. 2013 č. j. 9A 68/2013-93, kterým obě žalobou napadená

rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení se stejným právním názorem, který vyslovil v rozsudku předchozím.

K podané kasační stížnosti žalovaného byl rozsudek Městského soudu v Praze zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2014 č. j. 7As 115/2013-19 a věc vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud se neztotožnil s názorem zdejšího soudu, že se jednalo o nepochybný případ, kdy bylo možné ve smyslu § 17 odst. 4 správního řádu od průkazu plnou mocí u zástupkyně žalobce Mgr. M. B. upustit. Podle Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) nebylo toto zmocnění zřejmé z toho, že v průběhu jednání vystupovala za současné přítomnosti právního předchůdce žalobce jako jeho zástupkyně. Uvedené nelze dovodit ani ze skutečnosti, že se Mgr. M. B. účastnila jednoho neformálního jednání s pracovníky inspekce. NSS uzavřel, že zmocnění k zastupování žalobce nebylo inspekci prokázáno písemnou plnou mocí, příp. plnou mocí prohlášenou do protokolu, proto nemohla být správní rozhodnutí určena právnímu předchůdci žalobce doručována Mgr. M. B..

Za tohoto stavu, soud vázán právním názorem NSS, který v předchozím rozsudku vyslovil, žalobou napadená rozhodnutí opět přezkoumal a dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro jejich zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení. Je tomu tak proto, že prvostupňovými správními rozhodnutími byl právnímu předchůdci žalobce ustanoven opatrovník jako osobě, jejíž pobyt nebyl správnímu orgánu I. stupně znám ve smyslu § 16 odst. 2 správního řádu a bylo mu tak doručováno veřejnou vyhláškou ve smyslu § 26 odst. 1, 2 téhož zákona. Druhým důvodem pro zrušení žalobou napadených rozhodnutí byla skutečnost, že jako opatrovník byl žalobci k hájení jeho práv v řízení ustanoven pan J. M., pracovník správního orgánu I. stupně, kterému byla správní rozhodnutí na místo právnímu předchůdci žalobce doručována. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí ze dne 20.12.2005, zn. 01/ol/18427/05/Mi (o ustanovení opatrovníka právnímu předchůdci žalobce pro řízení), a veřejné vyhlášky ze dne 20. 12. 2005 (zveřejněno 21. 12. 2005 až 8. 1. 2006, číslo pořadové 2966/05, počet listů 2, na úřední desce Hlavního města Prahy) vyplynulo, že právní předchůdce žalobce na známých adresách poštu nepřebírá, jeho současný pobyt není inspekci znám a není mu tudíž možné doručit do vlastních rukou, proto se doručuje způsobem uvedeným v § 26 správního řádu z roku 1967. Takto mu bylo doručeno prvostupňové správní rozhodnutí ze dne 20. 12. 2005, zn. 01/ol/18427/05/Mi, tj. rozhodnutí o ustanovení opatrovníka. Prvostupňové rozhodnutí ze dne 11. 4. 2005, zn. 01/ol/6202/05/Mi o uložení opatření k nápravě bylo podle obsahu spisového materiálu převzato opatrovníkem J. M. dne 24. 1. 2006, vyvěšeno na úřední desku Obce Soutice dne 25. 1. 2006, sejmuto z téže úřední desky dne 10. 2. 2006. Podle adresáře byl žalobce u tohoto prvoinstančního správního rozhodnutí původně obeslán na adresu Ludlgasse 10, 4020 Linz, Rakousko a City Apartmens, Labské nábřeží 43, 40502, Děčín. Z obsahu správního spisu dále vyplynulo, že se zásilka adresovaná právnímu předchůdci žalobce na City Apartmens, Labské nábřeží 43, 40502, Děčín, doručována do vlastních rukou, inspekci vrátila se sdělením pošty „nevyžádáno“ zpět. O tom, že by citované rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo doručováno na adresu Ludlgasse 10, 4020 Linz, Rakousko, není ve správním spise doklad. Není v něm založen ani doklad o zjištění, že by byl žalobce na adrese v Děčíně neznámého pobytu či že by správní orgán I. stupně pátral v dostupných evidencích (centrální evidence obyvatel, centrální evidence vězňů apod.). Podmínky pro ustanovení jeho opatrovníka ve smyslu § 16 odst. 2 správního řádu z roku 1967 tak nebyly splněny, neboť ze spisového materiálu správního orgánu nelze dovodit, že pobyt žalobce nebyl znám nebo že se mu nepodařilo doručit na známou adresu v cizině.

Druhým důvodem pro zrušení byla skutečnost, že správní orgán I. stupně v rozporu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu jako opatrovníka ustanovil žalobci, resp. jeho právnímu předchůdci, zaměstnance svého úřadu, který byť jakkoliv erudovaný nemůže z povahy věci účinně bránit práva účastníka, s nímž je tímto orgánem státní moci vedeno správní řízení. Současně přitom musí ustanovení opatrovníka účastníku řízení, jehož pobyt není znám, vždy předcházet šetření o tom, zda jsou dány předpoklady pro tento postup v řízení a je zapotřebí zvažovat, zda není možno použít jiné opatření (např. II ÚS 1060/07, I ÚS 2052/08, IV ÚS 1433/11 a II ÚS 2185/12). Žalovaný, který žalobou napadenými rozhodnutími nesprávný postup správního orgánu I. stupně aproboval, se tak dopustil nezákonnosti, která je důvodem pro zrušení jeho rozhodnutí soudem.

Soud ze shora uvedených důvodů žalobou napadená rozhodnutí podle ustanovení § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je správní orgán vázán právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci plně úspěšný, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení, spočívající v zaplaceném soudním poplatku 2x 2000,- Kč a náklady právního zastoupení v době, kdy byl právní předchůdce žalobce zastoupen advokátem, tj. odměnou za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činila dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb., v rozhodném znění advokátního tarifu částku 2. 100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d)), dále 2x paušální částka ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky) a DPH ve výši 960,- Kč, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona o DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 7. 760,- Kč, za dvě věci celkem 15. 520,- Kč.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. října 2014

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková